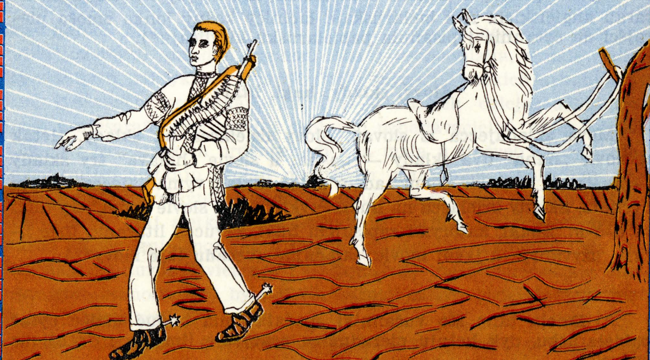
SIAŬBIT

LITOUSKI / BIEŁARUSKI 2-MIESIAČNIK

THE LITHUANIAN WHITERUTHENIAN 2-MONTHLY

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

DA ŬSICH!

Da ŭsich tych, na kaho my spadziajemsia, ale chto jašče nie supracuje iź „Siaŭbitom". Čaho Vy čakajecie? Čaho ahilajeciesia? Ciž Vam nia jasnaja patreba „Siaŭbita" i karyść iź jaho spravie našaha narodu? Čamu nie pryłučajeciesia da pracy, katoruju viadzieć „Siaŭbit"?

Čamu nie pašyrajecie „Siaŭbita" i taje ideji, katoraj jon słuža, siarod svajich biełaruskich znajomych?

Redaktar „Siaŭbita" i pracaŭni redakcyji pracujuć darma i na redakcyji-ž lažyć blizu ŭvieś matarjalny ciažar vydaviectva. Čamu-ž Vy nie pamahajecie achviarami? Tymčasam niekatoryja z Vas navat nia prysłali padpiski.

Pažadana taksama supraca matarjałam da časapisu. Pišecie da „Siaŭbita" jak korespondencyji ź miascovaha žyćcia biełaruskaj emigracyji, tak i artykuły na ahulna-biełaruskija temy, — pišecie pra ŭsio, što patrebna našaj emigracyji jak śviedamaj, tak i niaśviedamaj.

Kažny śviedamy Biełarus moža j maje stacca supracaŭniom „Siaŭbita" ŭ usich troch mienavanych halinach supracy.

Redakcyja.

Da viedama biełaruskich arhanizacyjaŭ i hramadztva!

Arhanizacyja Biełaruska-Amerykanskaje Moładzi ŭ Štacie Illinois paviedamlaje, što z kancom 1958 hodu pad hetkim nazovam na terenie Illinois zasnavałasia arhanizacyja Biełaruskaje Moładzi. Arhanizacyja była dnia 5-ha traŭnia hetaha hodu zarejestravana ŭ Sakratara Štatu Illinois u Springfield i stałasia poŭnapraŭnaju pavodle ustavadaŭčych zakonaŭ Štatu Illinois.

Arhanizacyja Biełaruska-Amerykanskaje Moładzi ŭ Illinois zjaŭlajecca apalityčnaju, biaz roznicy na vieravyznańnie, nacyjanalna-idejnaju arhanizacyjaju i jadnaje amerykanskaju moładź biełaruskaha pachodžańnia ŭ vieku ad šasnaccaci da tryccaci piaci hadoŭ žyćcia. Hałoŭnaju metaju Arhanizacyi jość zachavańnie i pašyrańnie biełaruskich nacyjanalnych tradycyjaŭ, narodnaha mastactva, movy i historyi Biełarusi; kulturna-nacyjanalna-mastackaja i spartovaja praca; i papirańnie i kultyvavańnie duchovaj i sacyjalnaj apieki miž siabrami arhanizacyi dy dapamahańnie im stacca dobrymi hramadzianami Złučanych Štataŭ Ameryki.

Arhanizacyja maje stałaju siadzibu ŭ horadzie Čykaho. Ciapierašni adras jość 1127 North Christiana Avenue, Chicago 51, Illinois.

Šyrejšyja informacyi ab Arhanizacyi Biełaruska-Amerykanskaje Moładzi u Illinois abo Statut možna adzieržyć zviartajučysia na vyšej padany adras.

Uprava ABAMSI

SIAŬBIT
Litoŭski (Biełaruski) dvumiesiačnik

The SOWER
The Litvanian (Whiteruthenian) bimonthly

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U.S.A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1959, lipień-žnivień Nr. 4 (9) July-August 1959

Padpiska na hod 70 centaŭ, cana adnaho ekzemplaru 15 c.

Adress: Rev. F. Czerniawski, 569 Crane St., Schenectady, N. Y., U. S. A.

NADTA VAŽNAJA INICYJATYVA

Ad Letuvisa, sp. Henry J. Tomasa, redaktar „Siaŭbita” adziaržaŭ list, katory hetta drukujem u pierakładzie ź letuviskaje movy. Sp. H. Tomas piša:

„Letuvisy naahuł nia majuć źviazkaŭ iz susiednim hramadztvam biełaruskim ani daviedkaŭ pra jaho dziejalnaść i prynarodnaje žyćcio. Na viečach, dyskusijach i prynarodnych pramovach hetyja temy abiarniasia sustrakajucca, ale niama skul adziaržać daviedkaŭ.

„Spadziajusia, što vaš časapis paviadzieć da dakładniejšych žarołaŭ. Nas łuča taja samaja historyčnaja minułaść u konfederacyji Vialikaha Kniazstva Litoŭskaha, dy ciapierašniniu j budučyniu my tvorym na supolnaj kulturna-historyčnaj padstavie. Šmat motyvaŭ paviadzieć abodva narody da ciaśniejšaje supracy j nakanavanych pastanovaŭ. Našyja biedy tyja samyja i našyja niepryjacieli tyja samyja; supolnyja patreby paviaduć nas da ciaśniejšaje supracy, da tych samych imknieńniaŭ, metaŭ i mahčymaha paznańnia.

Z pašanaju sardečna **Henry J. Tomas.**”

U svoj karotki list spadar H. Tomas ułažyŭ vialiki źmiest. My čysta zhadžajemsia ź jim. Biassumlevu zhodziacca ź jim i ŭsie Biełarusy. Da mienavanaha spadarom H. Tomasom dadamo, što nas łuča taksama pachadžeńnie našych narodaŭ, u vialikaj miery supolnaje, i pieradhistoryčnyja pory ŭ jichnym žyćciu. Dziela taho niama dziva, što ŭsio heta adbiłasia ŭ charaktaru našych narodaŭ. Dyk tragična, što ŭźniałasia niazhoda pamiž dvuma najbližšymi da siabie narodami. Niazhoda hetaja, adyli, niadaŭna ŭźnikła i ad abiedźvich staron zaleža, kab jana barździej ščezła. Dziela hetaha patrebna ad-

no, najmia, kab Letuvisy j Biełarusy padychodzili da ŭzajemnych biełaruska-letuviskich dačynieńniaŭ biaz zyčeńnia licha, a tym bolej zhuby adny adnym. Na pieršy pačatak z takich ludzioŭ mieła-b paŭstać Biełaruska-Letuviskaje Tavarystva. Da hetaha my j zaklikajem.

Z PRAMOVAŬ UV AMERYKANSKIM KONGRESIE NA 41-yja ŬHODKI PRAHAŁAŠEŃNIA NIEZALEŽNAŚCI BIEŁARUSI

Ad Redakcyji. U numaru 3 (8) „Siaŭbita" byli nadrukavany vyniatki z pramovaŭ dvuch pasłoŭ uv Amerykanskim Kongresie na 41-yja ŭhodki Prahałašeńnia Niezaležnaści Biełarusi. Prośle hetaha Redakcyja adziaržała listy ad svajich čytaroŭ, u katorych jany vykazujuć zyčeńnie, kab byli nadrukavany ŭ „Siaŭbicie" taksama pramovy jinšych senataraŭ i pasłoŭ u Kongresie Zadzinočanych Haspadarstvaŭ, pryśviačanyja 41-ym uhodkam Prahałašeńnia Niezaležnaści Biełarusi. Spaŭniajem zyčeńni našych čytaroŭ.

Senatar Lošy (Lausche) skazaŭ: 25 sakavika minaje 41 hod ad dnia, kali narod biełaruski prahałasiŭ svaju nacyjanalnuju niezaležnaść; choć ciapieraka hety narod u niavoli komunistyčnych pravadyroŭ i mała budzie mieć mahčymaści vykazać svaju nacyjanalnuju tradycyjnuju luboŭ da asabistaj i palityčnaj svabody, važna nam u volnym śviecie ŭścić ludziej hetaje zabranaje nacyji.

Chodańnie za niezaležnaść było jistotnaj čaściaj biełaruskaje historyji ad 1795 hodu, kali Biełaruś była, siłaju zbroji, pieramožana j pryłučana da Rasiji. U 1831 hodzie i ŭznoŭ u 1863-64 hadoch Biełarusy paŭstali suproci rasijskaha kolonializmu, ale kažny raz byli jznoŭ paniavoleny rasijskim pieraśledavańnikam.

U 1917 hodzie, adyli, kali rasijskaja imperyja ŭpała, była arhanizavana Biełaruskaja Respublika i jisnavała da 1920 hodu, kali była zaniata savieckim vojskam.

Ciapier Biełaruskaja savieckaja socyjalistyčnaja respublika, što była pryniata za siabru Zadzinočanych narodaŭ, zadzieržuje tolki fikcyju niezaležnaści. Zapraŭdy Biełarusy zastajucca jašče niavolnikami strašnaje kolonialnaje komunistyčnaje ŭłady rasijskaje. Ciapier ludzi hetaha niaščasnaha kraju cierpiać masavuju prymusnuju rabotu, chroničny hoład, religijnyja j kulturnyja pieraśledavańni, mnostva aryštaŭ i vysłańni na Sibir, — usio heta pakazuje na niabyćcio tam ciapier svabody.

U hetyja dni biełaruskaha daznańnia j niadoli my možam tolki

vykazać našuju sympatyju j zyčlivaść tym Biełarusam, što spadziajucca, adyli, respubliki zapraŭdy volnaj i demokratyčnaj. Biassumlevu, u Božaj prazornaści, prydzie čas, kali latunki nacyjanalnaj niezaležnaści ŭžyćcioviacca. Dahenul Amerykancy buduć spadziavacca j malicca iz svajmi bratami ŭ šukańniu praŭdy j svabody.

Pasoł Majkeł (Michel) kazaŭ: 25-ha sakavika 1918 hodu narod biełaruski prahałasiŭ svoj kraj volnaj i niezaležnaj respublikaju. Maładaja respublika biełaruskaja, adyli, nia doŭha tryvała. Jejnaja ziamla była abierniena ŭ pole bitvaŭ pamież nasłanymi vojskami: śpiarša Rasiji j Niamieččyny, a potym Rasiji j Polščy, i tragiedyja jznoŭ navaliłasia.

Ryskim miram 1921 hodu cieła Biełarusi było parezana na dźvie čaści. Uschodnija dźvie trajciny prastory jejnaje zaniała Rasija, dzie, kab supakojić pačućci narodu biełaruskaha, była ŭtvorana tak zvanaja Biełaruskaja savieckaja socyjalistyčnaja respublika, zamiest praŭnaj ułady biełaruskaj, katoraja musiła ŭciakać zahranicu. Zachodniuju trajcinu zaniała Polšča.

Umovaju 1939 hodu Rasija adziaržała prava ŭziać zachodniuju čaść Biełarusi ad Polščy pa liniju Kierzona i zaniała jaje nieŭzabavie potym. U 1944 hodzie prastoru Biełarusi ŭznoŭ zaniała Rasija, i jana viedama ciapier pad nazovam Biełaruskaje savieckaje socyjalistyčnaje respubliki. Ale tolki pałavica etnografičnaj terytoryji Biełarusi apynułasia ŭ ciapierašniaj respubliccy biełaruskaj. Zastałaja čaść była padzielena pamiž Polščaj, Latuvoj, Ukrajinaj i, viedama, Rasijaj.

Panavańnie rasijskaje, adyli, nia źniščyła lubaści palityčnaje svabody, katoraja haryć u sercach narodu biełaruskaha. Dahetul jany vykazujuć niazhodu z komunistyčnaj idejalogijaj i z uładaju kramloŭskich despataŭ, spadziajučysia, što raniej albo paźniej iznoŭ prydzie dzień, kali rasijskaja imperyja raspadziecca, i jany zmohuć uznavić svaje svabody j palityčnuju niezaležnaść u praŭnych hranicach svaje etnografičnaje terytoryji.

Spadaru Maršałku, susim hodzicca j naleža, kab my źviarnuli asablivuju ŭvahu na 41-yja ŭhodki prahałašeńnia niezaležnaści Biełarusi, asabliva ŭ časie, kali taja samaja sprava svabody suproci niavoli takaja śviežaja ŭ našaj pamiaci ŭ berlinskim kryšu (kryzysie). Ja peŭny, što usie my tut siadni spadziajemsia, razam iz usimi našymi dobrymi hramadzianami amerykanskimi biełaruskaha pachadžeńnia, što prydzie čas, kali jichnyja svajaki j pryjacieli buduć, vyval-

nienyja z rasijskaj niavoli, ciešycca pładami svabody, što tak bahata ćvicić nam u hetych vialikich Zadzinočanych Haspadarstvach. (D. b.)

From the Editor: In No 3(8) of Siaŭbit, excerpts were printed from the speeches of two Congressmen in the US Congress on the occasion of 41st anniversary of proclamation of Independence of Byelorussia. The editor received letters from the readers asking for publication in Siaŭbit of speeches of other Senators and Congressmen in the US Congress, commemorating the 41st anniversary of proclamation of Independence of Byelorussia. Herewith we are compyling with our readers' requests.

Senator Lausche said: March 25 marks the 41st anniversary of National Independence Day by the Byelorussian peoples, and although at the present time these people are the slaves of their Communist leaders, and will have little opportunity to express their national traditional love of liberty and freedom, it is essential that those of us in the free world remember and honor the peoples of this captured nation.

A struggle for freedom has been an essential part of Byelorussian history since 1795, when Byelorussia was, by force of arms, conquered and annexed to Russia. In 1831, and again in 1863-64, the Byelorussians revolted against Russian colonialism, but each time were subdued by the Russian oppressors.

However, in 1917, when the Russian Empire collapsed, a Byelorussian Republic was formed, and endured until August of 1920, when it was occupied by Soviet forces.

Today the present Byelorussian Soviet Socialistic Republic, which has been accorded membership in the United Nations, retains only a fiction of sovereignty. Actually, the Byelorussians still remain slaves to the fearful colonial Communist Russian revime. Today, the peoples of this unhappy land suffer mass forced labor, chronic famine, and religious and cultural persecution. Mass arrests and deportations to Siberia all are indicative of their present lack of freedom.

In these days of Byelorussian trial and trouble, we can but extend our sympathy and good wishes to those Byelorussians who still hope for a republic truly free and democratic. Surely, in divine providence, the time will come when the Byelorussian dream of national independence will be realized. Until that day comes, Americans will continue to hope and pray with their brother seekers of truth and freedom.

Congressman Michel remarked: It was on March 25, 1918, when

the people of Byelorussia proclaimed their land a free and independent republic. The young Byelorussian National Republic, however, did not flourish very long. Her territory was turned into battlefields between the rallying forces first of Russia and Germany and then Russia and Poland, and the tragedy befell again.

At the treaty of Riga in 1921 Byelorussia's body was cut in two. The eastern two-thirds of her territory was occupied by Russia, where, in order to acquiesce the feelings of the Byelorussian people, the so-caled Byelorussian Soviet Socialistic Republic was established to take place of the rightful government of the Byelorussians, which was forced into exile. The western one-third was occupied by Poland.

By the 1939 agreement between Ribbentrop and Molotov, Russia obtained the right of taking over the western part of Byelorussia from Poland up to the Curzon Line and did occupy it soon thereafter. In 1944 Byelorussia's territory was reoccupied by Russia again and it is known to us today under the name of the Byelorussian Soviet Socialistic Republic. However, only one-half of the ethnographical territory of Byelorussia found its way within the boundaries of the present day Byelorussian Republic. The rest of it was distributed by Russia among the peoples' republics of Poland, Lithuania, Ukraine, and, of course, Russia.

The Russian domination, however, has not destroyed the love of liberty that still burns in the hearts of the Byelorussian people. Until the present day they have shown signs of their disapproval of the Communist ideologies and the rule of the Kremlin despots, hoping that sooner or later the day will come again when the Russian Empire will fall apart and they will be able to restore their freedoms and political independence within the lawful boundaries of their ethnographical territory.

Mr. Speaker, it is altogether fitting and proper that we take special note of this 41st anniversary of the Declaration of Independence of Byelorussia, particularly at a time when the same issue of freedom versus slavery is so fresh in our minds over the Berlin crisis. I am sure all of us here today share the hope or all our good American citizens of Byelorussian descent that some day their relatives and friends will be free of Russian bondage to enjoy the fruit of liberty which bloom so bountifully for us in these great United States.

Prof. Dr. J. Stankievič

DZIERVY *)

Paŭstańnie Dziarvian. — Iznoŭ vojny z Rusiaj

Kali ŭ Kijevie ŭ Palan — jany ž užo „Ruś” — pačaŭ kniažyć novy kniaź Ihor, to Dziarvianie paŭstali suproci Palan-Rusi. Letapisiec kaža: „I Derevlanie zaratišasia ot Ihoria”. Na druhi hod vajny Ihor jich pieramoh i abkłaŭ jašče bolšaj daniaj. Ale hetym vojny Palan iź Dziarvianmi nia skončylisia. U 945 hodzie, kali Dziarvianie byli zapłaciŭšy dań za hety hod, Ihor navažyŭ spahnać dań druhim navaratam. Heta było nadužyćciam dačynieńniaŭ, ustaŭlenych u Dziervach. Kijeŭski letapis hetak apisuje heta zdareńnie j nastupnyja zdareńni, ź jaho ŭźnikłyja (padaju ŭ pierakładzie):

„Skazała družyna Ihoru: ‘Družyna Śvindziełdava ŭbrałasia i maje charošuju zbroju, a my hołyja; pajdzi, kniaža, z nami ŭ dań, dyk ty zdabudzieš i my’. I pasłuchaŭ jich Ihor, pajšoŭ da Dziervaŭ u dań, i dadaŭ novuju dań da pieršaje; jon a ludzi jahonyja rabili ŭsiłstvy Dziarvianam. Uziaŭšy dań, varočaŭsia Ihor nazad da svajho horadu. Kali jšoŭ nazad, razdumaŭsia j skazaŭ družynie svajej: „Idziecie vy z daniaj dvoru (damoŭ), a ja viarnusia a pachadžu jašče”. I adpuściŭ družynu svaju dvoru, a sam iz małoj družynaj viarnuŭsia, žadajučy bolšaha mieńnia. Dziarvianie, pačuŭšy, što Ihor varočajecca, zradzilisia z kniaziam svajim Małam i skazali: ‘Kali ŭnadzicca voŭk u aviečki, dyk pa adnej pieraciahaje ŭsiu stadu, kali nie zabjuć jaho; tak i hety, kali nie zabjem jaho, dyk usi my źhiniem’; i pasłali da jaho pasłoŭ, kažučy: „Čaho jdzieš nazad? ty ž zabraŭ usiu dań”. Ale nie pasłuchaŭ jich Ihor; i vyšli ź miesta Skaraścienia na piarejmy jamu Dziarvianie, i zabili Ihora**) a družynu jahonuju, bo było jich mała. I pachavany byŭ Ihor; i jo mahiła jaho la miesta Skaraścienia ŭ Dziervach dahetul.

Volha była ŭ Kijevie iz synam svajim, dziecianiom Śviatasłavam... Skazali sabie Dziarvianie: „Voś kniazia ruskaha my zabili,

---

*) Praciah Historyji Kryvič-Litvy-Biełarusi (hl. Nr. 3(8) „Siaŭbita”).

**) Podle Lava Dyjakana, bizanckaha piśmieńnika kanca 10 sth. (VI, 10), Dziarvianie, nahnuŭšy dziervy, pryviazali da jich za nohi Ihora, kažnuju nahu da jinšaha dzierva. Kali puścili dziervy, jany razarvali Ihora.

(Dalej na bač. adzinancataj)

AB ŚVIATYM DUCHU
(Praciah iz numaru 3/8)

U časinu zrabieńnia ciažkoha hrechu nasuvajucca čornyja chmary miž soncam spraviadlivaści, Boham, i dušoju našaju, i biez advałoki haśnie niabiosny blesk dušy (Scher.). Śmiarotnym hrecham stajucca čornymi śniežna-biełyja ŭbory łaski ŭśviačajučaj. Iz strataj śviatoha Ducha łučycca pryciamnieńnie rozumu j asłabieńnie voli. Pa zachodzie sonca, abstupaje ciamnota j hublajecca vidzieńnie rečaŭ; padobna dziejecca z dušoj: kali adstupić ad jaje śviatło łaski śv. Ducha, jakha ahartaje jaje ciemń, i hublaje jana paznańnie praŭdy. Čałaviek biaz łaski jość jak voka bieź śviatła. Zhublenuju łasku ŭśviačajučuju možna jznoŭ znajści Sakramentam Pakuty, ale tolki pry ŭzmocnienym i sumlennym starańniu. Lohka zhubić łasku, ciažka viarnuć sabie nazad, a što-ž upałaj dušy? Varočajecca niačyścik i biare iz saboj siamioch jinšych duchaŭ, horšych za siabie (Mac. 12, 45).

5) Chto nia maje łaski ŭśviačajučaj, toj pamierły i zasudžany na viečnuju zahubu.

Jak cieła biaz dušy **fizyčna pamierłaje**, taksama duša biaz łaski śv. Ducha pamierłaja dla Jaho (śv. Aŭg.). „Chto nia maje śv. Ducha, siadzić u ciamnocie j sumaraku śmierci. (Łuk. 1, 79); nie razumieje jon, što takoje durnota (1 Kar. 2, 14). Jak hałuzina, adździertaja ad dreva, zasochnie j budzie ŭkinuta ŭ vahoń, padobna budzie j čałaviek adkinuty, jaki, straciŭšy łasku, nie zastajecca ŭ Panu Chrystusu (Jan 15, 6). Chto nia maje łaski ŭśviačajučaj, jość u stanie śmiarotnaha hrechu i žyvie ŭ jim zły duch.

6) Napeŭna nichto nia viedaje, ci maje zapraŭdy łasku ŭśviačajučuju, albo ci jaje budzie mieć u časinu śmierci.

Čałaviek nia viedaje, hodny jon miłaści ci nienaviści (Ekkl. 9, 1). Navat śv. Paŭła ab sabie kaža: „Bo choć i ničoha nia viedaju ab sabie, ale ŭ hetym nie apraŭdujusia; sudździa-ž mnie Boh" (1 Kar. 4, 4). Navat aśviečany Boham karol **Salamon** staŭsia pierad śmierciaj bałvanachvalcam. „Choć chto maje śviatło łaski j miłaści Božaj, maje adnak pamiatavać, što jon jość jašče pad hołym Niebam, a nia ŭ domie i što, aby praciŭny pavieje viecier, moža zahasić toje śviatoje śviatło" (śv. Bern.). Našaje serca možam pryraŭnavać da hlinianaj sudziny, katoraja lohka moža raźbicca i toje, što ŭ joj jość, vylicca; taksama lohka moža z pryčyny hrechu śv. Duch iz serca tvajho źhinuć (Theof.). „Skarb-ža hety majem u hlinianych sudzinach" (2 Kar. 4, 7), a sudzina moža lohka raźbicca.

Dziela taho zahaduje nam śv. Paŭła, kab iz stracham i dryžeńniam nad našym zbaŭleńniam pracavali. Možam spadziavacca, što my ŭ łascy Božaj, ale biez asablivaha abjaŭleńnia Božaha nia možam mieć peŭnaści (Syb. Tr. 6, 6). — Možna tolki z dobrych učynkaŭ, jakija chto robie, rabić vyvad, što čałaviek maje łasku ŭśviačajučuju; bo błahoje dzierva nia rodzie dobrych pładoŭ (Mac. 7, 18).

Siem daroŭ śv. Ducha i nadzvyčajnyja dary łaski.

1) Usim, katoryja majuć uśviačajučuju łasku, daje śv. Duch **siem daroŭ** abo zdolnaściaŭ dušy, katoryja pryčyniajuć, što duša lohka dajecca śviatomu Duchu aśviačacca j kiravacca.

Typam (abrazom, figuraj) tych siamoch daroŭ byŭ siamiramienny śvietač u śviatyni jeruzalimskaj. Uspomnieć treba, što j sonca maje siem kośmičnych koleraŭ. — 7 daroŭ śv. Ducha jość dapaŭnieńniam da 4-ch hałoŭnych cnotaŭ. Jany adsuvajuć tolki pieraškody, jakija adździalajuć nas ad Boha, bo paddajuć našyja čućciavyja pažadańni ŭładzie rozumu. (śv. Tam. z Akv.); tymčasam jak dary śv. Ducha paciahajuć našu dušu da Boha, daskanalać i palapšajuć ułady našaj dušy, palahčajuć hetym upłyŭ śv. Ducha. Vyšej za dary śv. Ducha stajać 3 cnoty Božyja; pieršyja paciahajuć tolki dušu da Boha, druhija łučać jaje z Boham. Chto maje śv. Ducha, maje j 7 daroŭ. — Kali čałaviek vyšej pastupaje ŭ daskanalnaści, bolšaj mieraj spłyvajuć na jaho dary śv. Ducha; pavialičaje jich taksama Sakrament Kryžmavańnia.

Dary śv. Ducha nastupnyja: **dar mudraści, dar rozumu, dar umiełaści, dar rady, dar mužnaści, dar pabožnaści j dar bahabojlivaści.**

Čatyry pieršyja dary aśviačajuć rozum; **try** nastupnyja ŭzmacniajuć volu. Dary śv. Ducha ŭžo vyličaŭ Prarok Izajaš, dadajučy, što Adkupiciel usie jich budzie mieć (Iz. 11, 3). Mieŭ jich Zbaviciel u najvyššaj stupieni.

1. **Dar mudraści** pryčyniaje, što dakładna paznajem małavartaść dačasnych rečaŭ, a ŭ Bohu bačym najvyššaje dabro.

Krezu, karalu Lidyji, katory chvaliŭsia majemaściaj i čuŭsia ščaślivym, skazaŭ hrecki mudrec, Salon: „Nichto pierad śmierciaj nia jość ščaślivy". Śv. Paŭła Ap. raŭnuje da bałota ŭsio, čym śviet zachaplajecca j lubić (Fil. 3, 8). Salamon, katory paznaŭ dobra roskašy hetaha śvietu, zavieć jich usie „mizernaściaj" (Ekkl. 1, 2). — Kali sonca zachodzie, cień boleje; najkarotšy-ž paŭdniom. Čym dalej ad

jaho św. Duch, tym bolej u jaho rastuć dačasnyja rečy; ale, kali św. Duch zojmie siaredzinu jaho serca, tady susim pamienšaje jamu śviet i ŭsie jaho rečy. Śviatyja dakładna paznavali vartaść viečnaha dabra, a marnaść dačasnych rečaŭ. Da Rymlanki Domityli, katoraja šmat času zajmała na prybirańnia svajho vyhladu, skazaŭ niavolnik Nereus: „Kab tolki času ŭziała na spadobu niabiosnamu Ablubiencu, o, jakuju vialikuju zdabyła-b ščaślivaść".

2. **Dar rozumu** pryčyniaje, što adroźniujem praŭdzivuju, katalickuju navuku ad kažnaj jinšaj i ŭmiejem sabie jaje praŭdy abhruntavać.

Chto maje dar **rozumu**, toj mocna pierakanany ab praŭdzivaści katalickaj navuki i ŭ hetych spravach atrymlevaje dar vymovy, što zasaramacić niepryjacielaŭ viery. Św. Kaciaryna (um. 307) pierakanała 50-ch razumnych u Aleksandryji i zdabyła jich da chryścianskaj viery. Zbaviciel vyraźliva pryrok vyznaŭcam Svaje navuki: „Dam vam vymovu j rozum, jakoj nia zdolejuć zapiarečyć, ani zmahacca ź joju ŭsie varahi vašyja" (Łuk. 21, 15).

3. **Dar umiełaści** daje toje, što biez asablivych navukaŭ i siłavańnia razumiejem jasna navuku Katalickaha Kaściołu.

Skul viedaŭ stary Symon, što Dzicianio, katoraje trymaŭ na rukach, jość Mesyjašam? (Łuk. 2, 26). A ci Apostały pa atrymańniu św. Ducha nie atrymali daru razumieńnia? „Vy-ž zastavajciesia ŭ mieście Jeruzalimie, pakul nie adzienieciesia siłaju zvyš" (Łuk. 24, 49). A ci-ž św. Paŭła nia byŭ paklikany ŭ Raj i nie pačuŭ tam tajemnych słovaŭ? (2 Kar. 12, 4). Šmat było vučycielaŭ Kaściołu, katoryja, choć mieli čyślenyja zaniatki, napisali šmat charošych religijnych knižak. Nie zrabili-b hetaha, kab nia byli abdaravanyja daram umiełaści.

4. **Dar rady** čynie, što ŭ usich ciažkich spravach paznajem jasna, jak majem rabić zhodna z volaju Božaj.

Dar rady mieŭ Prarok Daniła, katory zručnymi pytańniami vykazaŭ niavinnaść Zuzanny i abmoŭnyja śvietčańni starych i vybaviŭ jaje ad ukamienavańnia (Dan. 13, 45). Ź jakoj mudraściaj adkazaŭ Chrystus na pytańnie, ci treba płacić padatki cezaru (Mac. 22, 15). Jakija mudryja rassudki vydavaŭ Salamon, umiejučy raźviazavać usiakija niapeŭnaści (3 Kar. 3). Zbaviciel mieŭ na dumcy dar rady, kali kazaŭ Apostałam: „Kali-ž pryviaduć vas u škołu, da ŭładaŭ, nie parušajciesia, jak ci što adkazać, bo św. Duch navučyć vas u tuju časinu, što treba kazać" (Łuk. 12, 11-12).

5. **Dar mužnaści** čynie, što mužna j advažna pieranosim usio, kab tolki vypaŭnić Božuju volu.

Abraham byŭ hatovy złažyć na achviaru svajho adzinaha syna, bo tak Boh chacieŭ. Hijob zachovavaŭ ciarplivość i supakojnaść, chocia straciŭ majemaść, dzieci j zdaroŭje, kali śmijałasia ź jaho jahonaja žonka i pakinuli pryjacieli. Śv. Jan Niepamucenski (pam. 1393) pieranios viaźnicu, prypieki raspalenym zialezam dy śmierć u rečcy Mołdavie, ale nia zradziŭ tajnicy spoviedzi. U vysokaj stupieni mieli mužnaść śviatyja Mučaniki j Pakutniki. U najbolšaj miery mieła jaho Najśviatšaja Matka, karalica Mučanikaŭ.

6. **Dar pabožnaści** čynie, što starajemsia ścić Boha štoraz macniej i štoraz dakładniej vypaŭniać Jahonuju volu.

Śv. Aloiz hadzinami prabyvaŭ na kaleńniach pierad Tabernakulum, zanuryŭšysia ŭ haračaj malitvie; nia možna było adciahnuć ad Chrystusa, ukrytaha na aŭtaru, pakul spaviadnik nie zahadaŭ skaracić takija naboženstvy. Kolki-ž śviatych zalivalisia ślaźmi, dumajučy nad religijnymi praŭdami.

7. **Dar bahabojlivaści** čynie, što najmienšaj urazy Boha bajimsia bolej, jak najbolšaha niaščaścia.

Taki dar mieli maładziony ŭ raspalenaj piečy; hatovyja byli valej pamierci, jak urazić Boha. Śv. Franciš Ksavery, vybirajučysia ŭ niebiaśpiečnaje padarožža, kazaŭ: „Nie bajusia ničoha, aprača ŭrazy ŭsiemahutnaha Boha”.

8) Niekatorym asobam udzialaje śv. Duch **asablivych daroŭ** łaski, prykładam: **daru movaŭ, dziejańnia cudaŭ, prarakavańnia, adroźnievańnie duchaŭ, dar vizijaŭ, abjaŭleńniaŭ, zachapleńniaŭ** (ekstazaŭ), dy jinšych daroŭ.

Apostały atrymali ŭ dniu Zasłańnia Ducha śv. dary movaŭ; padobnyja dary mieli śv. Franciš Ksavery, Apostał Indyji, śv. Anton, śv. Jan Kapistran. Praroki Staroha Testamentu viedali budučyja zdareńni. — Kaciaryna Emerych, zakonnica ŭ Dülmen (um. 1824), mieła duchovaje abjaŭleńnie iz žyćcia Pana Jezusa, Matki Božaj i čyślenych śviatych. Śv. Alfons (um. 1787), śv. Kaciaryna iź Sieny (um. 1880) miavali zachapleńni (ekstazy). „Zachapleńni majuć padobnaści da ščaślivaha stanu našych prabaćkoŭ u raju pierad hrecham” (Klara Moes). Ahoń nia maje ŭłady nad čałaviekam, kali jon u zachapleńniu. Padobna da Apostałaŭ kniaź Alaksandra Hohenlohe (um. 1849), prałat u Vialikim Varadynie, šmat lačyŭ chvorych, uskładajučy ruki, molačysia, albo tolki zahadam. (Dalej budzie).

(Praciah iz bač. 6-aje)

voźmiem kniahiniu jahonuju Volhu za kniazia svajho Mała, i Śviatasłava voźmiem, i zrobim jamu, što zachočam". I pasłali Dziarvianie lepšych mužoŭ dvaccacioch u łodcy da Volhi; prystojili jany ŭ łodcy pad Baryčavam.

Nakazali Volzie, što Dziarvianie pryjechali; i pazvała Volha jich da siabie j skazała jim: „Dobra, hości, što pryjechali". I skazali Dziarvianie: „Ale, pryjechali, kniahinia". Skazała jim Volha: „Skažecie, čaho vy pryjechali siudy?" Dziarvianie skazali joj: „Pasłała nas Dziarvianskaja ziamla, kažučy hetak: „Muža tvajho my zabili, bo jon byŭ jak voŭk, chapajučy a hrabiačy, a našyja kniazi dobryja, za jimi zabahacieła Dziarvianskaja ziamla; vyjdzi zamuž za našaha kniazia za Mała". Volha adkazała jim: „Pryjemna mnie słuchać vašu movu, užo mnie svajho muža nie ŭskrasić, ale chaču vam vykazać češć nazaŭtraje pierad ludźmi svajmi, a ciapier idziecie ŭ łodku svaju; kali ja naranicy pašlu pa vas, vy skažacie: nia jedziem konna j nia jdziem piechatoj, ale niasiecie nas u łodcy". I adpuściła jich u łodku.

Volha-ž zahadała vykapać jamu vialikuju a hłybokuju na panadvorku cieramskim, vonkach horadu. I naranicy Volha, siedziačy ŭ cieramie, pasłała pa hości; pryšoŭšy da dziarvianskich pasłoŭ, skazali: „Zavieć vas Volha na vialikuju češć". Jany skazali: „Nia jedziem konna ani ŭ kalosach i piechatoj nia jdziem, niasiecie nas u łodcy". Kijaŭlanie skazali: „My niavolnyja; kniaź naš zabity, a kniahinia choča vyści zamuž za vašaha kniazia", i panieśli jich u łodcy. Pryniossy na panadvorak da Volhi, ukinuli jich u jamu z łodkaju. Volha, nachinuŭšysia, papytałasia ŭ jich: „Ci dobraja vam češć?" Jany skazali: „Horš nam za Ihoravu śmierć". I zahadała Volha zasypać jich žyvymi.

Adli Volha pasłała pasłoŭ da Dziarvian skazać: „Kali zapraŭdy mianie prosicie, pryšlecie da mianie adumysłovaje pasołstva, ja ŭ vialikaj ści pajdu za važaha kniazia, bo nakš mianie nia puściać ludzi kijeŭskija". Pačuŭšy heta, Dziarvianie vybrali najlepšych mužoŭ, što dziaržać Dziarvianskuju ziamlu, i pasłali pa jaje. Kali hetaje pasołstva pryjechała da Kijeva, Volha zahadała nacieplić łaźniu j skazała pasłom: „Pamyŭšysia, prydziecie da mianie". Kali pasłovie ŭvyjšli ŭ łaźniu mycca, Volha zahadała zapierci łaźniu j zapalić jaje ad dźviarej, i tut zhareli ŭsi.

Tady Volha pasłała skazać: „Voś užo jdu da vas, pryhatujcie

šmat miodu la miesta, dzie zabili muža majho”, niachaj ja pahałašu nad mahiłaju jaho, i zrablu tryznu (dziady — zaciemka J. S.) mužu svajmu”. Pačuŭšy heta, jany navieźli vielmi šmat miadoŭ. A Volha, uziaŭšy małuju družynu, i ŭlehcy jdučy, pryšła da mahiły Ihoravaje j hałasiła pa mužu svajim; tady zahadała ludziom nasypać vialiki kurhan, i kali nasypali, zahadała tryznu zrabić. Dziarvianie pili, a Volha raskazała družyńnikam svajim słužyć jim. Dziarvianie papytalisia ŭ Volhi: „Dzie jinšyja našy, što my pasłali pa ciabie?” — „Iduć za mnoj iz družynaju muža majho”, adkazała Volha. I kali Dziarvianie ŭpilisia, Volha zahadała družyńnikam svajim pić da jich... a potym raskazała družyńnikam siačy jich. I nasiekli piać tysiačaŭ. A Volha viarnułasia da Kijeva j pryhatavała voji da budučyni.

U 946 hodzie Volha iz synam Śviatasłavam zybrała šmat charobrych vojaŭ i pajšła na Dziervy. Vojska dziarvianskaje vyšła na piarejmy. Kali strelisia pałki, Śviatasłaŭ puściŭ dzidu na Dziarvian, dzida palacieła la vuššu kania i vyciała kaniu ŭ nohi, bo Śviatasłaŭ byŭ jašče vielmi mały. Kryknuli Śviengield a Asmud: „Kniaź užo pačaŭ, družyna za kniaziam!” I pieramahli Dziarvian; Dziarvianie ŭciakli a zapierlisia ŭ miestach svajich. Volha pajšła iz synam svajim na Skaraścień, bo tam zabili jejnaha muža. Dziarvianie zapierlisia ŭ mieście j mocna bilisia ź miesta. Volha ablahała miesta cełу hod i nie mahła jaho ŭziać.

Tady, nadumaŭšysia, pasłała da miesta skazać: „Čaho chočacie dasiedzieć? Usi vašyja miesty zdalisia mnie, zhadzilisia płacić dań, i robiać nivy svaje, a vy chočacie hoładam vymierci, nie dajučy dani”. Dziarvianie adkazali: „My achvotna damo dań, ale ty chočaš imścicca za muža svajho”. Volha skazała: „Ja ŭžo dvojčy pamściła muža svajho, kali pasołstva vaša pryjechała da Kijeva, i trejci raz na tryźnie; ja nie chaču bolej imścicca, ale chaču małuju dań uziać, i, pahadziŭšysia z vami, pajdu nazad”. Dziarvianie papytalisia: „Čaho chočaš u nas? Achvotna damo j miodam i skuraju”. Volha adkazała: „Ciapier u vas niama miodu ani skury, ale ja mała ŭ vas prašu: dajcie mnie ad dvara pa try hałuby j pa try vierabji; bo ja nie chaču ciažkoj dani ŭskładać na vas, jak muž moj, bo vy zmahlisia ŭ vabłozie; dyk dajcie trochu”. Dziarvianie radyja byli, zybrali ad dvara pa try hałuby a pa try vierabji, i pasłali da Volhi z pakłonam. Volha skazała: „Vy ŭžo paddalisia mnie j majmu dziecianiaci, idzicie da miesta, a ja zaŭtra adstuplu j pajdu da horadu svajho”. Pasłovie radyja viarnulisia da miesta j aznajmili heta ludziom; i ŭzradavalisia

ludzi ŭ mieście. Volha razdała vojam adnym pa hałubie, druhim pa vierabju j raskazała kažnamu hałubu a vierabju pryviazać cyr — zaviarcieŭšy ŭ małyja ryzinki, nitkaju papryviazavać da ŭsich hałuboŭ a vierabjoŭ. Kali źmierkłasia, Volha raskazała vojam svajim vypuścić hałuby a vierabji. Hałuby a vierabji palacieli da hniezdaŭ, henyja ŭ hałubniki, a vierabji pad strechi; hetak zaharelisia hałubniki, a ad jich kleci a puni, i nia było dvara, dzie-b nie hareła, i nielha było hasić, bo ŭsi dvary zaharelisia. Pabiehli ludzi ź miesta, a Volha zahadała łavić jich; uziaŭšy miesta, spaliła jaho, i starcoŭ (staršyniaŭ) miesta spaliła, a jinšych ludzioŭ adnych vybiła, a druhich addała ŭ niavolu vojam svajim, i ŭzłažyła na jich ciažkuju dań, dźvie čaści dani jšło Kijevu, a trejciaja Vyšharadu, bo Vyšharad byŭ horad Volžyn. Prośle hetaha prajšła Volha pa Dziarvianskaj ziamli iz synam svajim i družynaju svajej, ustanaŭlajučy ŭstavy a dani".

Pryviedzienuju hetta šyrokuju viedamku praz vajnu Ihora a Volhi ź Dziarvianmi ruski (ukrajinski) aŭtar letapisu zapisaŭ u vapošniaj čećvierci adzinancataha stahodździa, a dahenul jana była adno ŭ vusnach jahonych rodzičaŭ, jak legienda. Značycca, dahenul (a viedama, što j prośle henaha času) tryvała niepryjaźń pamiž Palanmi j Dziarvianmi. Niepryjaźń Palan da Dziarvian vidać i z charaktarystyki hetych u legiendzie. Nia była hetaja niepryjaźń čužoj i ŭkrajinskamu letapiscu. Dziarvianie pakazany ŭ letapisie naiŭnymi, ciomnymi, astałymi, katorych lohka ašukać. Na jinšym miescu taho-ž ukrajinskaha letapiscu kažacca, što Dziarvianie žyli, jak źviary a statak („žili skotski"). Zapraŭdy ž było nakš. Heta było kulturnaje plamia biełaruskaje. Z taho ž letapisu i z raskopaŭ daviedujemsia, što ŭ Dziervach było „šmat miestaŭ" (kaža archieolog Antanovič), jak Uručy (ciapier Aŭruč), Karaścień, Malin, a praŭdapadobna j jinšyja; heta ŭ tym časie, kali vajujučyja ź Dziarvianmi Palanie nia mieli nivodnaha miesta, u jich byli tolki ćvierdzi-„harady", da katorych naležaŭ i Kijeŭ. Ziamlu Dziarvianskuju radzili starcy (staršyny) „mužy, što dziaržać Dziarvianskuju ziamlu". Kniazi dziarvianskija rupilisia praz dabrabyt svaje ziamli: „Našyja kniazi dobryja, za jimi zabahacieła Dziarvianskaja ziamla", kažuć Volzie dziarvianskija pasłovie. Dziarvianie znalisia na mižnarodnych dačynieńniach, pasyłali pasołstvy, viali pieramovy.

Praz ładny razvoj kultury ŭ Dziarvian śvietčać taksama rečy, znachodžanyja ŭ mahiłach dziarvianskich. U jich było šyraka raźvita ramiastvo: hančarstva (na hančarnym kole), bandarstva, kavałstva,

tkactva, skurany pramysł i jinšyja. Adumysłovaściaj Dziarvian byŭ vyrab ciažarcaŭ da viarcionaŭ z čyrvonaha łupaku (šyfieru)*), zdabyvanaha na miescu la raki Noryni (u ciapierašnim Aŭruckim paviecie). Znojdzienyja majstroŭni hetych ciažarcaŭ. Dziarvianskija ciažarcy choraša vyhladali j vysaka canavalisia; jich pradavali da susiednich i dalšych krajoŭ.

Znachodžanyja ŭ dziarvianskich mohiłkach zbroja a snadzi pracy ŭsi zrobleny iź zialeza, a prybory iz srebra a bronzy, vielmi redka iz zołata. Srebnyja prybory składajuć 72 pracenty, a branzovyja 28 pracentaŭ. U pryborach hałavy a šyji sustrakajucca karali najčaściej šklanyja, paciahnienyja źvierchu listkom zołata, katoraje jznoŭ pakryta cienkim słojam škła; šmat mieniej karalaŭ z darahoha kamienia kryvaŭca, srebnych a branzovych.

Dziarvianie byli plemiam asiełym, ralejnym, supakojnym, nie vajaŭničym. Heta była adna z pryčynaŭ, čamu jany, čyślenyja, byli razvajavany Palanskaj Ruśsiu. Praz čyślenaść Dziarvian śvietča mnostva dziarvianskich kurhanoŭ. (Dalej budzie).

ZAVIVAŃNIE BIAROZKI

Charošaj hulnioj biełaruskaj uletku jo zavivańnie biarozki. Dziaŭčaty, prybraŭšysia, ź vianočkami, kvietkami, istužkami chodziać kala biarozki (albo biarozak) karahodam u roznyja baki i prybirajuć jich svajmi vianočkami, kvietkami j istužkami, źviazujuć i zavivajuć jichnyja vierchavinki abo hallo. Siudy ž prychodziać dziaciuki z napitkami j pačostkaju, adbyvajucca hulni j skoki. Pry hetym piajuć pieśni, z katorych adnu hetta drukujem.

Oj pojdziem, dziavočki, zavivać vianočki

Oj pojdziem, dziavočki, (dvojčy)
U łuhi dy łužočki
Zavivać biarozki (trejčy)
Na žyta hustoje,
Na jačmień kałasisty,
Na avies rasisty,
Na hrečku dy čornuju,
Na kapustu dy na biełuju (dvojčy).

Oj dabrasłaŭ, Boža, (dvojčy)
Laciečka dy hukaci,
Uradžaj zaklikaci (dvojčy)
Na žyta hustoje,
Na jačmień kałasisty,
Na avies rasisty,
Na hrečku dy čornuju,
Na kapustu dy na biełuju (dvojčy).

---

*) Łupak abo (paniamiecku) šyfier — miakki (ale nie rassypki) kamień, jaho možna dobra abrazać. Ciapier łupak užyvajuć, miž jinšaha, na darahija pomniki.

Noty da hetaje pieśni, jak i da jinšych, drukavanych dahetul u „Siaŭbicie" narodnych pieśniaŭ biełaruskich, jo ŭ „Biełaruskim piesiennym zborniku" M. Kulikoviča, č. I. Možna vypisavać ad sp. V. Dunca (adrys: Mr. V. Duniec, 814 Brayton Ave., Cleveland 13, Ohio, USA).

IZ ŽYĆCIA J DZIEJALNAŚCI BIEŁARUSKAJE EMIGRACYJI

Umier Vaładzimier Kabuška. — 21-ha lipnia ŭmier u Hajland Park (Stejt Niu Džersi) Vaładzimier Kabuška. Umier u maładym vieku, nieŭspadzieŭki, ad razryvu serca. Pachavany 25-ha lipnia na biełaruskim mahilniku ŭ Niu Brunśviku ŭ stejcie Niu Džersi. Pakinuŭ žonku j dźvie dački — vučanicy siaredniaj škoły. Niabośčyk byŭ śviedamy j dziejny Biełarus. Śmierć Jaho zasmuciła ŭsich Biełarusaŭ, katoryja Jaho znali. Heta vialikaja strata ŭ biełaruskim hramadztvie.

Hatujmasia da Mižnarodnaj vystaŭki žanockich vyrabaŭ! — Amerykanski Žanocki Komitet užo 36 hod robić Mižnarodnuju vystaŭku žanockich vyrabaŭ — mastactva j pramysłu. Sioleta Biełaruski (Oficyjalna Biełaruskaje Žanockaje Tavarystva ŭ Zadzinočanych Haspadarstvach) pieršy raz prymuć udzieł u hetaj vystaŭcy. Vystaŭka budzie ad 2-ha da 9-ha listapadu, kažny dzień ad 1-je hadziny ŭdzień da 10-je hadz. ŭviečary ŭ kazarmach 71 pałku, na rahu Park Ave. i 34 vul. ŭ Niu Yorku.

Chočam pakazać milonam ludzioŭ, što buduć ahladać vystaŭku, duchovaje bahaćcie našaha narodu, vykazanaje ŭ nacyjanalnych uborach, tkaninach, ručnikoch, vyšyŭkach, pajasoch, rukavicach, rečach, roblenych iz sałomy, dzierva, z hliny, malavanym sudździu, abrazoch, dekoratyŭnych paduškach i jinšych rečach. Chočam pakazać, što artystyčnaja tvorčaść žyvieć u dušach našych žančynaŭ, jak žyvieć volnaja Baćkaŭščyna ŭ našych sercach.

Dziela asiahnieńnia hetaje mety, treba, kab usie našy žančyny pamahali kolki maha. Chto moža štoś charošaha zrabić, chaj kaniečnie zrobie. Zvaročavacca ŭ hetaj spravie da sp-ni M. Wojtenko, 26 Colonial Court, Fair Haven, N. Jersey.

Chto nia moža pamahčy ŭ mastackaj čaści, chaj pradaješ bialety na vystaŭku. (Bialety kupiła Biełaruskaje Žanockaje Tavarystva i pradaješ, kab apłacić košty biełaruskaj čaści vystaŭki. Cana bialetu 75 centaŭ). Bialety možna adziaržać ŭ sp-ni V. Bartulichi (adrys: Mrs. V. Bartul, 387 Vermont St., Brooklyn, N. Y.). Chto moža dyžuryć, chaj zapišacca ŭ mianie.

Aprača stołu, dzie budzie pradavacca tavar, budzie j druhoje miesca tolki kulturnaha značeńnia. Chto moža paradzić i pamahčy

ŭ hetym, chaj źvierniecca da sp-ni Z. Stankievičychi (adrys: Z. Stankievič, 385 Alabama Ave, Brooklyn 7, N. Y.).

Ad mienavanych spadaryniaŭ atrymajecie padrabiaznyja plany. Buduć vystupać taksama na vystaŭcy našyja artystyja. Siabroŭki, biareciesia za rabotu, kab pryhatavać tavar na pradaž i na pakaz na vystaŭcy i raspradać bialety da vieraśnia.

Za Hałoŭnuju Radu Žanockaha Tavarystva iź siabroŭskim pryvitańniam **M. Stankievičycha.**

Žanockaje Tavarystva Biełaruskaje. — Ad kolkich hod jisnuje ŭ Zadzinočanych Haspadarstvach Žanockaje Tavarystva Biełaruskaje (Žanockaja sekcyja BAZA). Prajaviła jano ŭžo ładnuju dziejnaść, darma što nia ŭsie našy žančyny hramadzka dziejnyja. Tavarystva naleža da Nacyjanalnaje Rady Žanockaje Zadzinočanych Haspadarstvaŭ (National Council of Women), i ŭ Biuleteniu hetaje Rady, katory razychodzicca pa ŭsim śviecie, drukujucca ličbyzdańni našaha Tavarystva. Pradstaŭnicy Žanockaha Tavarystva biaruć udzieł u schodach Žanockaje Rady Amerykanskaje, prykładam byli sioleta na schodzie litaraturnym, muzykalnym, pryjmie hreckaje karalicy, pryjmie žanok achviceraŭ NATO, strelisia z delegacyjaj žanok Blizkoha Ŭschodu.

Na hetych schodach Biełaruski informujuć pra pałažeńnie j imknieńni biełaruskaha narodu.

Hodniaja zborka Niujorckaha Adździełu Biełaruska-Amerykanskaha Zadzinočańnia adbyłasia 28 čyrvinia. Za hod svaje dziejnaści ŭrad Adździełu zrabiŭ dobruju pracu. Asabliva treba adznačyć dobra pastaŭlenuju biełaruskuju (dapaŭniajučuju da amerykanskaj) škołku ŭ Niu Yorku. Za jaje naležycca padziaka kiraŭniku škołki, kulturna-aśvietnamu referentu Michału Tulejku, adli vučycielcy Natali Vorsisie j vuč. Jurku Stankieviču.

Zahanaju ŭ pracy ŭradu było, što jon nie arhanizavaŭ kulturna-aśvietnych viečaroŭ. Čytani ž, ładžanyja ŭ Niu Jorku jinšymi arhanizacyjami biełaruskimi, nia byli prytarnavanyja da vialikaj balšyni siabroŭ Adździełu i mała chto iź siabroŭ BAZA ź jich karystaŭ. Vielmi patrebna, kab novy ŭrad Adździełu parupiŭsia pra systematyčnyja kulturna-aśvietnyja viečary, na katorych była b navukova-prystupnyja čytań, žyvaja hazeta, pieśni, deklamacyji.

Ustupajučy ŭrad vioŭ zdarovuju hrašavuju haspadarku. Ad papiaredniaha ŭradu jamu spaŭ doŭh, a jon pakinuŭ novamu ŭradu ładny prybytak. Zborka dała ŭstupajučamu ŭradu absolutoryjum iz padziakaju.

Da novaha ŭradu Adździełu abrany: Daniła Klincevič za staršyniu, Jurka Stankievič — za zastupnika staršyni j angielskaha sakratara, Zinajida Stankievičycha — za biełaruskuju sakratarku. Alaksandra Mickievič — za skarbnika i Michał Tulejka — za kulturnaaśvietnaha referenta.

Čytań u Biełaruska-Amerykanskim Źviazie. — 14 čyrvinia D-r Vitaŭt Kipiel mieŭ u Biełaruska-Amerykanskim Źviazie čytań na temu: „Pramysłovaść Biełarusi na miascovaj mineralnaj syravinie". Čytańnik pakazaŭ, što ŭ Biełarusi znojdzieny vialikija mineralnyja bahaćci, jak sol, zialeza, vialikija mineralnyja ŭhnajeńni i šmat jinšych. Daśledavańniki pierakanalisia, što ŭ Biełarusi musić być taksama nafta. Maskva, adyli, zvyčajna nie dajeć dazvołu na dabyvańnie ŭ Biełarusi mineralnych bahaćciaŭ. A što j dabyvajecca, dyk heta Maskva addajeć u ruki maskoŭskaj firmie, katoraja ŭ takim prypadku pryjaždžaje da Biełarusi z usimi svajmi ludźmi ad inžyniera da prostaha rabotnika ŭłučna. Vyraby biełaruskich chvabryk vyvoziać da Rasiji; nie za hrošy, nie pradajuć tudy, ale Rasijcy darma biaruć, hrabiać.

Dr. Kipiel taksama śćvierdziŭ, što, pa vyvalnieńniu Biełarusi ad Rasijcaŭ, musić być adrazu pastaŭlena mnostva cahielniaŭ, kab usie damy jak u miestach, tak i na siale stavili z cehły; hetkim paradkam byŭ-by aščadžany niedaniščany Rasijcami biełaruski les i była-b dadziena mahčymaść jamu adraści.

Adziaržana na „Siaŭbit": składki za miesiacy maj i čyrvień ad Spadaryniaŭ Janiny Kachanoŭščychi j Maryji Stankievičychi j Spadara J. Janučonka pa 10 dalaroŭ; ad Rev. F. Č. za miesiacy: maj, čyrvień, lipień i žnivień 100 dal.; z prodažy „Siaŭbita" ad Spadaryni Litviny Hutyrčychi 12 dalaroŭ (u hetym liku 30 c. achviary sp. S. V.). Usim vialiki dziakuj!

Pradajuć „Siaŭbit": u Čykago sp. M. Kučura, 1217 N. Wolcott Ave; u Niu Brunśviku, N. Jersey — s-nia L. Hutyrčycha, 104 French St.; u Niu Yorku — sp. B. Prytycki, 640 Hopkinson Ave, Brooklyn 12; u Toronto (Kanada) — sp. A. Markievič, 127 Dovercourt, Toronto 3, Ont.

Patrebny ŭ jinšych miascovaściach pradaŭniki „Siaŭbita".

Vydaviec-Redaktar: Ksiondz Franciš Čarniaŭski
Publisher-Editor: Rev. Francis Czerniawski

Printed by „LUNA", 77 St. Marks Pl., New York, N. Y.

© PDF: Kamunikat.org 2018 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018